

Intervju s akademikom Dragutinom Feletarom

Razgovarao

ROBERT ČIMIN

Recite mi za početak nešto o okolnostima vašeg dolaska u Koprivnicu i počecima pisanja.

Ja sam profesionalno prvi put došao u Koprivnicu 1970. godine kada me direktor Glasa Podravine Jovo Rojčević pozvao da budem urednik, naravno, uz njega kao direktora tog tjednika, a s obzirom da je on trebao ići za sekretara partije, što sada i nije previše važno. Kao novinar sam počeo pisati za list Podravka i pogotovo za Glas Podravine već negdje od 1968./69. godine kao tadašnji novinar u Čakovcu. Nakon sloma Hrvatskog proljeća otišao sam iz Čakovca i nekom srećom su me zaposlili u Podravki 1973. godine. Već tada sam imao spreman jedan veliki rukopis knjige »Podravina – geografsko-povijesna monografija«, a koji sam predao Pavlu Gažiju. Njemu se to jako dopalo i on je odmah bio za to da se objavi pod okriljem Podravke kao izdavača. Ta sjajna knjiga izašla je prema dizajnerskom rješenju Vladimira Kostjuka koje gotovo još i danas vrijedi, a kamo li ne davne 1973. godine. Do tada Koprivnica i Podravina nisu imali slične monografije. Za vrijeme Drugoga svjetskoga rata izašla je povijesna knjiga Rudolfa Horvata do čijeg se primjerka uistinu teško dolazilo. Gaži je bio vrlo zainteresiran za objavljivanje znanstvenih i stručnih radova i knjiga o Podravini, budući je uvidio da to ovdje uvelike nedostaje.

A kako se dogodilo pokretanje Podravskog zbornika?

Ubrzo smo u jednom razgovoru s Gažijem dogovorili napraviti i jedan zbornik, jedan godišnjak gdje bi ne toliko znanstvenim koliko stručnim ozbiljnim člancima malo registrirali što se nekad radilo i što se tada radilo u Koprivnici i Podravini. Tako da je Podravski zbornik odmah u početku koncipiran kao jedan, ajmo reći, znanstveno-popularni zbornik koji bi prihvatio i narod i obični čitatelji, jer tada nismo imali previše školovanih ljudi budući je situacija bila sasvim drugačija no danas. I onda smo u tom razgovoru probali naći rješenje tko bi bio izdavač jer nezgodno je da Podravka, jedno privredno poduzeće, bude izdavač zbornika koji će se mnogo baviti poviješću, jednostavno to nije bilo kompatibilno da tak ve lim. I tako sam ja na prijedlog Gažija otišao kod Franje Horvatića, koji je bio direktor muzeja, razgovarati o tome da bi bilo najsvrsishodnije i najlogičnije da muzej bude izdavač. Moram reći da sam naišao na veliki otpor u muzeju, a isto su tako i u gradskoj knjižnici bili strašno protiv njegova pokretanja. Zašto? Bojali su se da će takvo izdanje koje nitko neće htjeti čitati i kupiti biti u minusu i onda će se od njihovih plaća morati pokrivati njegovi troškovi. U to vrijeme u muzeju nije bilo baš zainteresiranih niti za pisanje jer tada još nije došao arheolog Zorko Marković, koji je kasnije napisao vrlo velik broj radova. I Peterlin je u početku bio protiv pokre-

tanja zbornika jer je isto tako mislio da bi se njime ugrozile financije Centra za kulturu, a kasnije je u njemu napisao dosta članaka. No onda je stvar presjekao naravno Gaži jer je doista bio zainteresiran, što me u stvari jako pozitivno iznenadilo, pozvao je Horvatića i rekao: »Morate ga izdati još ove godine«. To je bilo početkom 1975. godine kada sam već imao njegovu koncepciju, a sve u povodu tridesete godišnjice oslobođenja Koprivnice.

Koje su teme i naslovi prevladavali u tom prvom izdanju?

Naravno da je dosta tema moralo biti, a i zašto ne, iz koprivničke revolucionarne prošlosti, odnosno prije svega radničkog pokreta između dva rata i poratnih godina. Gaži je napisao članak o gospodarskom razvoju Podravine i ciljevima koji su provodeni od Drugoga svjetskoga rata do 1975. godine. I onda smo rekli da bi bilo jako dobro, to je isto Gaži inzistirao, da okupimo sve tri podravske općine. Dakle, Podravinu u geografsko-povijesnom smislu. U stvari su te tri općine tvorile toponomastičku staru Podravinu gdje se stanovništvo osjeća Podravicima, zar ne? Tako da je objedinjen onda Ludbreg, tim više što je u Ludbregu Podravka izgradila i počela s Belupom (Bednja – Ludbreg – Podravka – Belupo) pa je Podravka i tu bila zainteresirana da se čita o tom području, a isto tako i Đurđevac jer je tamo bilo puno kooperanata Podravke, poljoprivrednika s jedne strane, s druge strane Bilokalnik je tamo počeo razvijati dosta jaku drvenu industriju, što je bila jako uska veza s Koprivnicom. Prema tome smo i u izdavački savjet uključili tadašnje najaktivnije društvene i kulturne radnike iz sve tri općine. Moram reći da tu Gaži odigrao ključnu ulogu kod izbora iz politike, a i ja među kulturnjacima. Gaži je bio predsjednik, tu je bio i onaj Franjo Gaži, Ivan Generalić, Mladen Hegedušić, Franjo Horvatić, Fran Koncelak, Vojo Kučeković (on je bio tada predsjednik suda mi se čini) i Tonči Mijatović. Bilo je tu dosta dobrih ljudi, Franjo Mramor iz Ludbrega, Božidar Pavleš, Rade Radišić koji je tada bio vrlo aktivan u obrazovanju,

Jovo Rojčević kao novinar, Ivan Sabolić akademski kipar, Aleksandar Vrančić tadašnji direktor škole i predsjednik socijalističkog saveza, Krešimir Švarc kao sjajan liječnik, Marija Winter umirovljena učiteljica u Ludbregu. Tu je bio geograf Blašković koji je bio profesor i dekan na visokoj trgovačkoj školi i potom koprivničkoj gimnaziji između dva svjetska rata. Bio je tu naravno Josip Fluksi iz muzeja jer nam je trebalo ilustracija, te Božena Loborec kao književnica i školska kolegica Pavla Gažija. I bio je zanimljivo Josip Turković, naravno s one đurđevačke strane. I na kraju Ivan Paprika, jedna posebna osoba koja mi je tu dosta pomagala, jedan od prvih gradonačelnika Koprivnice, prikupljao je izvrsnu građu, volio pisati, objavljivao dosta članaka, a imao je i veliku dokumentaciju o djelovanju lijevog krila HSS-a što mu je bila i tema u tom prvom broju. Naravno, tu se već u prvom broju javlja Mira Kolar koju sam je tada pozvao s jednom zanimljivom sličicom o sindikalnoj aktivnosti Josipa Broza Tita u Koprivnici, što je možda malo manje poznato. Ja sam već onda razrađivao temu cehova pa sam u prvom broju objavio pravila šoštarskog i kušnjarskog ceha u Legradu iz 1679. čiji se original čuva u Srijemskim Karlovcima. Slučajno sam došao do njih preko jednog mojeg prijatelja Lajčija koji je tamo bio arhivar, tako da sam objavio i kompletni tekst tog pravilnika, odnosno pravila muzeja u Legradu. I još sam neke članke napravio iz geografije, dakako. I što je posebno važno bilo za kulturu, kulturni razvoj tadašnje Koprivnice, da smo odmah od početka počeli objavljivati pjesme, novele, priče, dakle književne radove autora s ovog područja. Tu su objavljene pjesme Mirjane Hegedušić, kćerke Krste Hegedušića. Evo to je bila ta ekipa. Prvi broj tiskan je u tri tisuće te je brzo razgrubljen, jer ja sam već onda bio dosta aktivni organizator pa sam svojim autom razvezio primjerke u škole, a kako tada nije bilo interneta ni blizu, jedva malo televizije, knjiga je bila jedini izvor informacija. Samim time je već prvi broj muzeju donio vrlo lijepu zaradu. Onda je naravno projekt zbornika objeručke prihvaćen, počela je sve veća suradnja i krenulo se dalje.

Kako se zbornik vodio i uređivao u idućim godinama?

U moje doba, ja sam bio praktički urednik, iako u svim brojevima ne piše da sam bio urednik, sve do 1992./93. kada je došao Petrić. Prvčića sam za urednika postavio 1991. godine za vrijeme promjene vlasti, ali sam faktički i tada sve radio. Eto to je ta priča, ja mislim da je pokretanje Biblioteke Podravske zbornika možda jednako važno kao i pokretanje samog zbornika jer je Podravina tada vapila upravo za nekakvim stručnim i znanstvenim istraživanjima jer stvarno nije gotovo ništa bilo istraženo niti objavljeno, osim nekih manjih radova. Evo recimo, Mira Kolar se od tada ustvari počela više baviti Podravinom jer je te radove imala gdje i objaviti. Ona je doista, ja bih rekao, najvjerniji suradnik zbornika koja je pisala u svim brojevima od njegovih početaka pa do danas.

Pojavljivalo se sve više zainteresiranih suradnika, čak i s većim rukopisima, zar ne?

Upravo tako. Već 1977. godine pokrenuli smo Biblioteku Podravske zbornika jer smo vidjeli da nije dovoljan samo godišnjak, a u kojoj je do sada već izašlo mislim preko četrdeset naslova. Prva knjiga u Biblioteci jest moja opsežna studija o glazbenom životu Koprivnice. I onda je krenulo sa zbirkama pjesama i različitim stručno-znanstvenim izdanjima brojnih autora. Ja mislim da je zahvaljujući Podravskom zborniku pokrenuta i ta Biblioteka, a koji je upravo u razvoju suvremene izdavačke djelatnosti u Koprivnici odigrao takvu ključnu ulogu.

Danas su Podravski zbornik i njegova Biblioteka prepoznatljivi dijelovi djelatnosti Muzeja grada Koprivnice. Mi time nismo tek muzej koji samo izlaže i čuva kulturnu baštinu, nego uistinu radimo na tome da razvijamo potrebu objavljivanja članka i monografija. Mislim da to treba raditi i dalje, a znate da sam 2012. godine preu-

zeo uredničku ulogu i vratio zapravo cijelu priču upravo na te 1970-e, na taj početak i u tom identitetskom pogledu, dakle s te dvije kolumne, s tim prepoznatljivim elementima publikacije, format je ostao isti cijelo to vrijeme što je jako važno za reći.

Da, prvi broj moram reći, mislim da i ovdje piše, sam čak i grafički osobno uredio. Dakle, piše da, grafička oprema D. Feletar.

A što možete reći o tom identitetu i naslovnicama? Dakle, mi danas isto tražimo neke baštinske elemente po kojima je Podravina važna i njih ističemo kroz osnovni vizual. Vi ste krenuli s Hegedušićem.

U stvari se uvijek nastojalo da naslovnica bude naravno vezana uz neki članak, a po mogućnosti da to bude baš neki prepoznatljiv podravski motiv. Bilo neka gospodarska zgrada ili nešto iz kulture i likovnih umjetnosti. Hegedušić je bio veliki prijatelj s Gažijem i ja sam onda napisao susret s njime u njegov stanu na Rokovom perivoju u Zagrebu. Jer Hegedušić ne samo da je bio doista veliki slikar, nego je i po svjetonazoru odgovarao Gažiju i on ga vrlo vrlo forsirao. A tim više što je, moram reći, već tada bio jako bolestan pa je htio da se o njemu što više bilježi. Tako da imam čak dva članka o Hegedušiću u prvom broju.

Zbornik je svojim naslovnicama i dizajnom Vladimira Kostjuka uistinu postao ono nešto prepoznatljivo i toj cijeloj priči.

Kostjuk je uistinu vrhunski meštar koji je znatno doprinio identitetu svih ovih publikacija.

Hvala Vam na razgovoru!

Nema na čemu. Samo nastavite biti ustrajni i objavljivati Podravski zbornik redovito i kvalitetno kao što ste i do sada...